

SALA TEATRALNA POSK

238-246 King Street
London W6 0RF

Bilety dostępne na
scenapolska.co.uk

Sobota, 15 Pazdziernika   godz 11.00

Niedziela, 16 Pazdziernika   godz 16.00

Sobota, 22 Pazdziernika   godz 19.00

Niedziela, 23 Pazdziernika   godz 16.00

Scena Polska.UK pełni unikatową poza granicami Polski rolę w promowaniu dziedzictwa polskiej literatury dramatycznej i poezji oraz w umacnianiu tożsamości kulturowej Polaków na obczyźnie.

Ta rola odnosi się w sposób bezpośredni do potrzeb szkolnictwa polskiego - do nauczania języka, literatury i historii ojczystej.

Wpływ walorów teatralnych przedstawienia, żywego słowa oraz dynamicznej interpretacji aktorskiej na pełne zrozumienie dzieła, zawartych w nim treści i intencji autorskich jest nie do przecenienia. Interaktywny charakter naszych prezentacji sprzyja naturalnej absorpcji struktur językowych, wyrażen i form literackich, które w lekturze szkolnej mogą się wydać teoretyczne i trudne do zastosowania w życiu codziennym. Teatr przekazuje znaczenie i ekspresję najbardziej nawet archaicznego języka, czyniąc go bezpośrednim i wyrazistym.

Teatr, przez swą koncentrację na postaciach, nie tylko przybliży młodzieży odległe już typu Polaków (czyniąc je zrozumiałymi i współczesnymi). Pozwala także na zrozumienie kontekstu historycznego, sposobu bycia i manier odległych od nas tradycji. Przez swą bezpośredniość, spontaniczność i odwoływanie się do wyobraźni widza demonstruje naturalną przewagę tej właśnie interaktywnej formy przekazu nad filmem. Namacalna obecność aktora i jego kontakt z publicznością wyzwała grupową reakcję młodych widzów, uwrażliwia ich na język i jego zastosowanie w sposób niemożliwy przy indywidualnej lekturze, gdy uczeń odwołuje się do odsyłaczy i wyjaśnień.

Teatr jest zarazem rozrywką, środkiem poznania, jak i przeżyciem. Apeluje do zmysłów, wzbogaca język polski i zrozumienie naszej historii. Wyzwała w młodych Polakach - nawet tych urodzonych na obczyźnie - dumę z ich dziedzictwa i tradycji narodowych. Brexit czy nie, żyjemy w społeczeństwie wielokulturowym, a teatr wzbogaca i utwierdza naszą tożsamość, otwierając nas zarazem na jej uniwersalne wartości.

Z myślą o tym jakże istotnym zastosowaniu teatru w edukacji, dodajemy do naszej cenionej i popularnej od lat działalności w Teatrze POSKu specjalnie sformułowany program klasyki polskiej jako suplement do edukacji młodzieży szkolnej na obczyźnie. Naszą tegoroczną ofertą dla szkół jest pełnospektaklowa inscenizacja „Zemsty” Aleksandra Fredry.

W repertuarze dla szkół mamy już graną od dwóch lat i cieszącą się niezwykle powodzeniem sceniczną wersję „Pana Tadeusza” oraz kameralny program muzyczno-poetycki „Sto pociech”, oparty na twórczości Wisławy Szymborskiej. Wszystkie te pozycje udostępniamy szkołom razem ze specjalnie przygotowanym pakietem edukacyjnym oraz ofertą 90-minutowych warsztatów pod kierunkiem aktorów i reżyserów spektaklu.

Pakiet ten, do którego załączamy ulotkę promocyjną przedstawienia, zawiera materiały uzupełniające (w sposób dowcipny i pouczający) tradycyjne opracowania lektury szkolnej.

Na pakiet składają się:

Artykuł: „Fredro – znany i nieznany”

Artykuł: „Rozmyślenia nad lekturą *Zemsty* i współczesnymi środkami przekazu”

Wypowiedzi aktorów na temat granych przez nich postaci i podejścia do roli

Zdjęcia i nagranie z próby

Quiz oparty na tekście sztuki

Comic strip – humorystyczne, skrótowe spojrzenie na akcję sztuki

Propozycja i opis warsztatów teatralnych dla młodzieży 10-13 lat i 14-18 lat.

Cześnik Raptusiewicz (Wojtek Piekarski)

Od opiekuna artystycznego SP i reżysera ZEMSTY

„Zemsta” jest grywana w teatrach polskich od dwustu lat i sposób jej interpretacji zmienia się wraz z upływem czasu. Inscenizacje dostosowują się do gustu i zainteresowań publiczności, do ich rozumienia przeszłości i oczekiwań od wielkiej klasyki polskiej. Do dziś istnieje kilka tradycji interpretowania „Zemsty” na scenie. Pierwsza trzyma się ściśle epoki, w której dzieje się akcja, kostiumów historycznych i „klasycznego” sposobu gry. Druga interpretuje „Zemstę” jako alegorię polityczną, widzi konflikt w kategoriach satyry na współczesnych Polaków, często na skłócone partie i ugrupowania polityczne, gdzie mur graniczny to aluzja do aktualnych sporów (np. z Rosją lub między stronnictwami). W naszym spektaklu wybieramy drogę pośrednią i traktujemy komedię Fredry jako świetną zabawę teatralną z ukłonem zarówno do współczesności, jak i do przeszłości. Pragniemy uniknąć przedstawienia muzealnego i pozwolić naszej publiczności bawić się śmieszną intrygą i kontrastowymi charakterami postaci, wybornym dialogiem i humorem sytuacyjnym.

Pozwalamy widzom odczytywać w tej zabawie aluzje do wszystkiego, co im się wydaje znajome i rozpoznawalne, a przede wszystkim dowcipnie i bardzo wyraziście przedstawić naturę ludzką.

Helena Kaut-Howson

Papkin i Waclaw (Damian Dutkiewicz i Jarosław Ciepichał)

Warsztaty teatralne dla młodzieży szkolnej

Dwie 45-minutowe sesje z młodzieżą 8-12 lat i 13-18 prowadzone przez aktorów i reżyserów SP.UK.

Celem warsztatów jest:

1. Zaznajomienie młodzieży z podstawowym procesem twórczym teatru w odniesieniu do obejrzanej sztuki - przy pomocy gier teatralnych i improwizacji.
2. Wyłonienie kilku głównych wątków sztuki za pomocą analogii do sytuacji znanej i zrozumiałej dla ucznia.
3. Pobudzenie wyobraźni i wyrazistości fizycznej uczniów we wspólnej z aktorami „zabawy w teatr”.
4. Wzbogacenia słownictwa i rozwój sprawności w posługiwaniu się językiem polskim poprzez zastosowanie wybranych wyrażen i zwrotów z tekstu sztuki.

Wszystkie cztery cele zostaną osiągnięte za pomocą zestawu praktycznych ćwiczeń i gier teatralnych, specjalnie dostosowanych do możliwości poszczególnych grup uczniów.

Wiek 8-13 lat

Temat: Konflikt z rywalem, problem z rodzicami, jak dochodzić do zgody, zalety i wady

Rozgrzewka: Gra zespołowa (prezentacje, zespół i przywódca, magiczne słowo 'gdyby', transformacje)

Improwizacje wspólnie z aktorami na wybrane tematy w sytuacji analogicznej

Co nas śmieszy: gry i „przebieranki”

Najwyrazistsze postacie z przedstawienia i ich odpowiedniki w życiu codziennym uczniów (gra grupowa i indywidualna pod kierownictwem aktorów - w dowolnym, a potem zadanym kontekście sytuacyjnym)

Gry wokół najzabawniejszych wyrażen użytych w sztuce i ich zastosowanie przez dzieci w codziennych sytuacjach

Wiek 14-18 lat

Współgranie (przekaz i przekształcanie wyimaginowanego obiektu, transformacje zespołowe)

Gry zespołowe wyzwajające energię, współpracę i wyłaniające główne tematy spektaklu (idea konfliktu, manipulacja, status, tzw. cechy narodowe a cechy ogólnoludzkie)

Jak kreujemy postać? Kontrast jako środek wyrazu.

Mur graniczny jako metafora.

Młodzież dzieli się na grupy i pod kierownictwem aktorów przygotowuje improwizacje przenoszące akcję scen teatralnych do współczesnej sytuacji

Gry dające wgląd w realia historycznej epoki (pan i sługa, rodzice i dzieci, relacje damsko-męskie)

Interakcja z wybraną przez młodzież krótką sceną ze spektaklu, odegraną przez aktorów

Gry zespołowe oparte na różnej interpretacji wymyślonej przez uczniów frazy. Kontynuacja frazy wyjętej ze sztuki w dowolnym kierunku z powrotem do kontekstu sztuki.

Wacław i Podstolina (Jarek Ciepichał i Magda Włodarczyk)

„Fredro – znany i nieznanym”

Aleksander hr. Fredro znany jest polskiemu czytelnikowi jako znakomity komedio-pisarz. Tworzył na pograniczu epok - oświecenia i romantyzmu, zawsze kroczył własną drogą, nie ulegał modom literackim. Urodził się w 1793 r. u podnóża Karpat, niedaleko Przemyśla, w Surochowie, w zamożnej rodzinie szlacheckiej. Miał bujną młodość. Pobierał edukację w domu, a jako 16-latek zaciągnął się do armii Napoleona. Służył w niej przez 6 lat aż do upadku Cesarstwa. Był dzielnym żołnierzem, został odznaczony między innymi Krzyżem Virtuti Militari. Po powrocie z tułaczki wojennej, w 1818 roku zakochał się w Zofii Skarbkowej.

Najznakomitszy okres jego pisarstwa przypada na lata 1818-1835. Wtedy to powstawały najlepsze jego utwory - Zemsta, Dożywocie, Pan Jowialski. Utwory te były natychmiast wystawiane w teatrach Lwowa, Krakowa, Warszawy.

Po okresie sukcesów przyszły lata krytyki. Polscy romantycy i krytycy literaccy m. in. Wincenty Pol czy Leszek Dunin-Borkowski bezpardonowo zaatakowali twórczość Fredry i samego pisarza. Zgnębiony Fredro wycofał się na długie lata z życia literackiego. Lata 1850-1855 spędził z rodziną w Paryżu, potem przeniósł się do Lwowa. Był człowiekiem sprzeczności -społecznik, lokalny aktywista, ale też samotnik i autsajder. Powrócił do pisania, ale jego późniejsze utwory nacechowane były gorzką ironią. Powrócił też do twórczości pamiętnikarskiej z lat bujnej młodości. Najbardziej bolały go oskarżenia romantyków, iż sprawy polskie, narodowe nie są tematem jego utworów. Dopiero Boy-Żeleński napisał o nim „szat nad ojczyzną nie rozdzierał, bo on nią był, najgłębiej może, bo bezwiednie”. To właśnie Boy-Żeleński w „Obrachunkach fredrowskich” nazwał Fredrę Molierem piszącym po polsku i najgenialniejszym polskim komediopisarzem, niesłusznie zaniedbanym przez teatry.

Aleksander Fredro zmarł we Lwowie w 1876 roku.

Najpopularniejszą komedią Fredry jest „Zemsta”, osnuta wokół konfliktu o mur graniczny. Powstała w 1833 roku, a jej inspiracją był dokument znaleziony przez Fredrę na zamku niedaleko Krosna, który otrzymał w posagu żony. Dokument ten opisuje historię poprzednich właścicieli. Budowla była własnością dwóch skłóconych ze sobą rodów: Firlejów (dolna część zamku) i Skotnickich (górną część). Firlej - pierwowzór Cześnika -dokuczał Skotnickiemu - pierwowzorowi Rejenta, za co ten skierował rynnę na jego zabudowania. Wtedy Firlej napadł na jego robotników naprawiających mury górnego zamku i zniszczył przy okazji rynnę. Skotnicki pozwał go przed sąd i wygrał sprawę, ale kres ich długoletnim zatargom położył dopiero ślub zawarty w 1630 przez syna Firleja z kasztelanką Zofią Skotnicką.

Historia zwaśnionych sąsiadów Rejenta Milczka i Cześnika Raptusiewicza po wielokroć była wystawiana na deskach teatrów - pierwszy raz w 1834 roku we Lwowie.

Rozterki sercowe Cześnika ("z wdówka zatem działać zacznę"), Papkin w roli swata z wizytą u Podstoliny czy słynna scena pisania listu przez Cześnika metoda "ars dictandi" znana jest polskiemu czytelnikowi, a do stałych polskich frazeologizmów weszły fredrowskie "jesli nie chcesz mojej zguby, krokodyla kup mi luby" , "niech się dzieje wola nieba, z nią się zawsze zgadzać trzeba" czy "nie ludzie nami rządzą lecz własne słabości".

Jednakże tylko wizyta w teatrze pozwala w pełni docenić komizm językowy i sytuacyjny, a także pozwala uczniom sprawdzić się w roli świadomego odbiorcy tekstu. W czasie zajęć szkolnych czy prywatnej lektury rzadko czytany jest tekst na głos. „Zemsta” pisana wierszem trocheicznym jest trudnym tekstem do interpretacji głosowej, dlatego też tylko wizyta w teatrze, kontakt z żywym słowem, z aktorem, pozwala cieszyć się pięknym rytmem i językiem Fredry, który to język płynie tak potoczyście i gładko jak mowa potoczna.

Aktorzy i ich praca nad postaciami ZEMSTY

Wojciech Piekarski: Cześnik Raptusiewicz

Postać Cześnika wydaje się niezbyt skomplikowana i prosta do zagrania. Zawzięty szlachciura, wybuchowy nerwus, nieprzejednany wróg Rejenta Milczka. Agresja Cześnika jest bardzo impulsywna, bez jakiegokolwiek przemyślenia. Wybucho nagle jak wulkan, a dopiero później znajduje czas na analizę przyczyn czy opamiętanie się. Gdyby tylko to było do przekazania w tej postaci, wydawać by się mogło, że zadanie jest w miarę proste. Ale chciałbym pokazać jeszcze, że w tym szlacheckim zawadiace drzemią też i jakieś pozytywne cechy. Przecież żył się z tym niezdarą Dyndalskim. Myślę, że na swój sposób lubi też i Papkina, którego bądź co bądź utrzymuje w swoim domu. A i Śmigalskiego traktuje też jak starego kompana wspólnych zbrojnych potyczek. Chciałbym, aby widz tego zawziętego, ale i pocziwie śmiesznego Raptusiewicza, po prostu polubił.

Magda Włodarczyk: Podstolina

Podstolina to kobieta nie pierwszej już młodości, za to pełna kokieterii, sprytu i apetytu na życie. Los pewnie nie był dla niej zbyt łaskawy. Musiała wychodzić za męża, żeby zagwarantować sobie środki na życie. Nierzadką sytuacją w owych czasach było wydanie młodej dziewczyny bez posagu za mocno podstarzałego mężczyznę. Podstolina była w tej sytuacji już trzykrotnie. Obecnie po raz kolejny jest wdową, nie ma własnego majątku i musi zaplanować swoją przyszłość - bez ujawniania, w jakiej jest desperacji. Czy można ją winić za to, że chce związać się z młodszym od siebie, pełnym wigoru Waławem? Podstolinę, jak i inne postaci „Zemsty”, można grać stereotypowo, grubą kreską, śmiesznie. Trudniej jest pokazać charaktery pełne zrozumienia, szlachetne nawet w swoich małościach. Chciałbym, żeby moja Podstolina była nie tylko kobietą, która zna swoje kobiece wdzięki i atuty i nie waha się ich używać do osiągnięcia swego celu. Ukażę ją również jako osobę, która zwyczajnie nie ma innego wyboru. Może nawet liczy na to, że los się wreszcie uśmiechnie i da jej nie tylko stabilizację finansową, ale także męża wartego kochania i rodzinę.

Jarek Ciepichał: Waław

Waław to młodzieniec, ale już „z doświadczeniem”. Na studiach w Warszawie nie szczędził sobie rozrywkowego trybu życia. Podawał się nawet za księcia Radosława, żeby uwodzić piękne panny, a nawet mężatki. Wdał się w romans z zamożną Podstoliną, którą podstępnie porzucił. Gdy go poznajemy, jest szczerze zakochany w pięknej Klarze, wychowance Cześnika. Spotyka się z nią potajemnie, marzy o wspólnej przyszłości. Jest gotowy zrobić wiele z uwagi na swe uczucie. Udaje sekretarza własnego ojca i oddaje się w „niewolę” Papkina, aby być blisko ukochanej. I broni się ogromnie przed Podstoliną, która chce go spętać węzłem małżeńskim.

Waław wydaje się całkowitym zaprzeczeniem cech ojca - Rejenta. Problemem, z jakim musiałem sobie poradzić, był jego stosunek do Milczka seniora. W tamtych czasach syn był uzależniony od ojca i jeżeli zdecydował się przeciwstawić jego woli, często był skazany na wygnanie i wykluczenie z majątku, co w dzisiejszych czasach jest już sprawą odległą. Musiałem odnaleźć w sobie emocje, które towarzyszyły młodemu człowiekowi w tamtych czasach. Poczuć, co przeżywa mężczyzna, którego serce jest przepełnione miłością do kobiety,

a wola ojca nie pozwala mu jej poślubić. Scena, w której rozmawiam z ojcem, jest zdecydowanie najtrudniejsza. Wciągu kilku minut mam przekazać widzowi koktajl emocji - miłość, złość, bezradność, a jednocześnie respekt przed ojcem. Aby zrozumieć postać, wiele czasu spędzałem na oglądaniu filmów przedstawiających tamtą epokę oraz szukaniu postaci literackich, które w jakimś stopniu są podobne do Waćława.

Kasia Paradecka: Klara

Klara Raptusiewiczówna to bratanica Cześnika Raptusiewicza. Nie wiemy wiele na temat jej przeszłości i dlaczego znalazła się pod opieką stryja. Wiemy natomiast, że odziedziczyła duży posag. Nawet sam Cześnik rozważa możliwość jej zaślubienia.

Klara jest zakochana w Waćławie, synu Rejenta Milczka - odwiecznie skłóconego z jej stryjem. Młoda para spotyka się potajemnie, aby ukryć uczucie przed pałającymi do siebie nienawiścią opiekunami. Klara ma duszę romantyczki, do tego uwielbia stan zakochania, bycia adorowaną i atmosferę miłosnych spotkań z Waćławem. Jest jednak wychowana w duchu konserwatywnym. Postanawia zachować swoje zasady i odrzuca pomysł o wspólnej ucieczce i potajnym ślubie. Zależy jej na błogosławieństwie obydwu stron. Aby do tego doprowadzić, używa swoich organizatorskich zdolności i przeprowadza wspólnie z Waćławem intrygę, w którą wplata Podstolinę i Papkina. Objawia się tu jako osoba błyskotliwa, ale jednocześnie niedoświadczona i dość naiwna w przekonaniach. Nie wie nic o przeszłości Waćława i jego romansie. Prawdziwa w swojej prostocie i przejrzysta w intencjach jest postawiona przez autora w opozycji do dużo starszej i przebiegłej Podstoliny, czym zyskuje naszą sympatię. W relacji z Papkinem jawi się jako osóbką potrafiącą oczarować niejednego mężczyznę i skłonić go do rzeczy niemożliwych. (Krrrrrokodyla daj mi luby!)

Początkowo postać ta była dla mnie zupełnie obca i jakby „papierowa”. Z pozoru prosta, młoda i naiwna panienka w stylu „i chciałabym, i boję się”. Jednak w miarę poszukiwań i pracy nad rolą ze zdumieniem odkrywam jej bardzo barwny charakter. Klara ma w sobie wdzięk, urok osobisty i prostotę. Jest roztropna jak przystało młodej kobiecie w jej czasach, a jednocześnie posiada cechy współczesnej dziewczyny, która walczy o swoje prawa do bycia w relacji zakazanej przez panujący układ.

Uwiodła mnie w niej postawa zachowania powszechnie obowiązujących zasad przy jednoczesnym dążeniu do osobistego szczęścia.

Ma też poczucie humoru: znajdując się w sytuacjach z Papkinem i Podstoliną, zawsze dobrze się bawi. Mam nadzieję, że wy również będziecie się dobrze bawić, oglądając naszą „Zemstę”. Zapraszam!

Damian Dudkiewicz: Papkin

Papkin jest postacią ukazana przez Fredrę w karykaturalnym świetle. Pochodzi ze zubożałej szlachty. Zazwyczaj ubrany na modę „francuską” - we fraczek z peruką i z szablą przy boku. Widać go w przesadnie ozdobnych strojach, co jest tym zabawniejsze, że nie ma Papkin ani grosza. Gdyby nie łaska Cześnika, przymierałby głodem. Cały jego majątek to angielska gitara i zastawiona kolekcja motyli. Jeśli Papkin miał jakiegokolwiek pieniądze, to przegrał je w karty i przehulał.

Postać Papkina zbudowana jest z dwóch osobowości: pierwsza – prawdziwa, i druga - taka, jaką chciałby zaprezentować otoczeniu. Papkin prawdziwy to tchórz, kłamca, stary kawaler (bawidamek), uzależniony od kaprysów Cześnika. Papkin wymyślony przez siebie to

rycerz, odważny i szlachetny obrońca uciśnionych, światowy kawaler, podziwiany i kochany przez kobiety, swobodnie bujający po świecie. Jasno dostrzegamy kontrast między prawdą, z której bohater zdaje sobie sprawę, a fantazja, którą usiłuje wmówić otoczeniu. I sprawia, że Papkin jest postacią komiczną. Łganie weszło mu w nałóg! Choć wie, że ludzie się z niego śmieją i nie wierzą w jego słowa, to musi zmyślać i fantazjować.

W pewnym sensie Papkin spełnia rolę filozofa i komentatora rzeczywistości przedstawionej w sztuce.

Dla mnie jako aktora to wielka przyjemność pracować nad rolą Papkina. Uwielbiam wcielać się w komediowe postacie. Jest to rola, o jakiej marzy wielu aktorów. Najwięcej trudności sprawiło mi znalezienie wachlarza kolorów w jego postaci. Myślę, że jest to długi i niekończący się proces, aby znaleźć prawdę i pozwolić Papkinowi na tak zwany „embodiment”.

Zbigniew Sieciechowicz : Mularz i Śmigalski

Mularz to nasz współczesny bilder. W przeciwieństwie do innych postaci, nie jest osobą wyraźnie przez Fredrę opisaną. W rozmowie z Rejentem ma niewiele do powiedzenia. A gdy już otwiera usta, to daje krótkie, zdawkowe odpowiedzi. Możemy się jedynie domyślać, jak mularz powinien wyglądać, zachowywać się i jakie są jego intencje. Z tych właśnie powodów jest to postać bardzo trudna do zagrania. Aby widz uwierzył, że ma przed sobą prawdziwego murarza, aktor musi słowami Fredry odzwierciedlić tok myślenia, rozumowania i mówienia takiego robotnika. Nie jest to łatwe zadanie.

Śmigalski pełni w sztuce funkcję ochroniarza całego domostwa Cześnika. To jego dawny towarzysz broni, cieszący się jego zaufaniem. Najprawdopodobniej zubożały szlachcic, który postanowił - z sobie tylko wiadomych powodów - pozostać w służbie u Cześnika. Postać raczej tajemnicza - wykonuje rozkazy, jest posłuszny jak żołnierz.

Rejent (Konrad Łatacha)

QUIZ

Co znaczy wyrażenie „Mocium Panie”?

- a. Nic
- b. Przydomek Dyndalskiego
- c. skrót zwrotu „Miłościwy Panie”

Kto to jest Pani Barska?

- a. Siostra Cześnika
- b. Gospodyni w domu Cześnika
- c. Szabla Cześnika

Jak miał na imię ojciec Papkina?

- a. Jakub
- b. Maciej
- c. Jan

Kim była Artemiza?

- a. muza
- b. bogini grecka
- c. szabla Papkina

Dokąd nie wolno zaglądać Kucharzowi Perełce?

- a. do piwnicy
- b. do sypialni Cześnika
- c. do blaszanki

Co to była „proforma”?

- a. dokument
- b. część garderoby
- c. pierwsza klasa w szkole podstawowej

Kto lub co ma dwa brzuszki?

- a. Rejent
- b. kredens
- c. litera B

Kto się określa jako Lew Północy?

- a. Cześnik
- b. Wacław
- c. Papkin

Gdzie jest kolekcja motyli Papkina?

- a. w zamku
- b. w pokoju Papkina
- c. w zastawie

Ile Rejent zapłacił murarzom?

- a. 100 dukatów
- b. 50 groszy
- c. ani grosza

Co się działo pod Berdyczowem?

- a. jarmark
- b. powódź
- c. bitwa

Jak ma na imię Podstolina?

- a. Magdalena
- b. Telimena
- c. Hanna

Kto to był Pan Przypiersiński?

- a. majster
- b. sługa
- c. trzeci mąż Podstoliny

Jaki tytuł nosi Klara?

- a. hrabianka
- b. szlachcianka
- c. starościanka

Kto się podawał za Księcia Radosława?

- a. Papkin
- b. Rejent
- c. Wacław

Co to jest „cienkusz”?

- a. chudy człowiek
- b. ubiór
- c. wino

Kto to jest bartnik?

- a. pszczelarz
- b. właściciel karczmy
- c. niedźwiedź

(Uczeń, który wykaże się najlepszą znajomością i zrozumieniem tekstu „Zemsty” oraz odpowie poprawnie na pytania, dostanie podpisaną fotografię wybranego aktora).

B

